

راه‌های انتقال و علائم شپش سر:

شپش سر بال ندارد و نمی‌تواند با پرش از شخصی به شخص دیگر منتقل شود؛ به همین دلیل تنها راه انتقال آن تماس با شخص آلوده یا استفاده از وسایل اوست. حوله، شانه و برس، لباس یا ملحفه آلوده از مواردی است که سایرین را در معرض ابتلا به این مشکل قرار می‌دهد. با توجه به این موضوع استفاده از وسایل شخصی حتی در میان اعضای خانواده بسیار اهمیت دارد. البته قرار گرفتن لباس‌ها و ملحفه‌های آلوده در کنار سایر لباس‌ها برای شستشو نیز ممکن است باعث انتقال این حشره به سایرین شود.

شپش سر معمولاً تا زمانی که شدت نگرفته علائمی ندارد و اگر فرد دچار شوره سر باشد حضور آن اصلاً احساس نخواهد شد. اما افرادی که دچار این مشکل نیستند با بررسی پوست سر خود و مشاهده نقطه‌های ریز و سفید چسبنده، می‌توانند متوجه وجود تخم‌های شپش بر روی سر خود بشوند. در زمان شدت گرفتن، شپش سر علائم زیر را نشان می‌دهند که باید هرچه سریع‌تر به آن رسیدگی شده و برای درمان اقدام شود.

- خارش شدید پوست سر،
- احساس حرکت چیزی بر روی پوست سر،

مقدمه:

شپش‌ها حشراتی بسیار ریز با طول ۱,۶ میلی‌متر و بدون بال هستند که محل زندگی و تغذیه آن‌ها پوست سر است. این حشرات از خون پوست سر تغذیه می‌کنند و مادامی که بر روی سر قرار داشته باشند بین ۲ تا ۴ هفته عمر می‌کنند. شپش‌ها در صورت تغذیه مناسب خیلی زود شروع به تخم‌گذاری و تکثیر می‌کنند و گسترش می‌یابند. تخم این موجودات از طریق ماده چسبناکی که از بدن مادر ترشح می‌شود به کف سر می‌چسبد و جدا کردن آن بسیار دشوار است. این تخم‌ها بسیار شبیه به شوره سر هستند و به همین دلیل تشخیص آن‌ها مشکل است. تنها تفاوت آن‌ها با شوره در این است که شوره به راحتی از پوست سر جدا می‌شود اما تخم‌ها این ویژگی را ندارند. حشرات بالغ نیز بسیار ریز و معمولاً به رنگ موها هستند و به همین دلیل پیدا کردن آن‌ها در میان موها کاری مشکل خواهد بود.

در صورتی که شپش‌ها از پوست سر جدا شوند و منبع تغذیه‌ای نداشته باشند بعد از ۲ روز از بین می‌روند. هر فردی به دلیل استفاده از وسایل آلوده یا تماس با افراد دارای شپش سر می‌تواند دچار این مشکل شود. اما بروز آن در کودکان ۳ تا ۱۴ سال شایع‌تر است و معمولاً از طریق آن‌ها در خانواده منتشر می‌شود. در محیط درمانی بیماران دارای شپش باید از سایر بیماران جداسازی شوند.

آلودگی با شپش

شناسنامه بروشور

عنوان	[آلودگی با شپش]
تهیه کننده	زهرا حسینی
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
تاریخ بازنگری	تیرماه 1403
ناظر کیفی	
دکتر مقیمی	معاون آموزشی
خانم مقصودی	سوپروایزور آموزشی
کدمدرک	EB-EP-7/3/49

- وجود برجستگی‌های قرمز و ملتهب بر روی پوست سر،
- مشاهده حشرات بالغ بر روی پوست سر،
- زخم و خراشیدگی پوست و احساس سوزش در آن،
- دیدن دانه‌هایی شبیه به شوره سر که به ریشه موها چسبیده‌اند و جدا کردن آن‌ها چندان آسان نیست.

دلایل ابتلا به شپش سر:

شپش‌ها لزوماً به دلیل عدم رعایت بهداشت یا شستشوی نامناسب سر ایجاد نمی‌شوند و همه افراد حتی کسانی که به بهداشت موی سر خود اهمیت بسیار زیادی می‌دهند می‌توانند با این مشکل مواجه شوند. اصلی‌ترین دلیل ابتلا به شپش سر تماس با فرد آلوده است. با توجه به این موضوع شپش‌ها می‌توانند به دو صورت مستقیم یا غیرمستقیم به پوست سر افراد منتقل شوند. در روش انتقال مستقیم سر افراد باید در نزدیکی یکدیگر قرار گرفته باشد. چراکه شپش‌ها قابلیت پرواز یا پرش ندارند اما می‌توانند بر روی تارهای مو بخزند و از شخصی به شخص دیگر منتقل شوند. البته تماس مستقیم با فرد آلوده در میهمانی‌ها، محل کار، مدرسه یا در طول فعالیت‌های ورزشی نیز می‌تواند باعث انتقال این حشره شود. پوشیدن لباس‌های آلوده شخص مبتلا مانند روسری، کلاه، کت، اکسسوری‌های مو و استفاده از شانه، برس و حوله آلوده نیز می‌تواند باعث انتقال شپش سر شود. استفاده از هدفون مشترک یکی دیگر از راه‌های انتقال این حشره ریز و موذی است. در کنار این‌ها خوابیدن بر روی تخت و کاناپه‌ای که قبلاً شخص آلوده بر روی آن‌ها خوابیده است و استفاده از بالش و ملحفه او می‌تواند باعث انتقال شپش سر شود.

در روش انتقال مستقیم احتمال انتقال بسیار کمتر است اما غیرممکن نیست. قرار گرفتن لباس‌های فرد آلوده در کنار سایر لباس‌ها بر روی رخت‌آویز می‌تواند از دلایل انتقال شپش باشد. راهکارهای جلوگیری از شپش سر: قبل از آنکه به فکر درمان شپش سر بیفتید، بهتر است از وقوع آن جلوگیری کنید. صرف رعایت بهداشت نمی‌تواند راهکاری برای درمان شپش سر باشد و بهتر است تماس‌های خود را با افراد آلوده حتی کسانی که آن‌ها را می‌شناسید محدودتر کنید. به‌کارگیری راهکارهای زیر می‌تواند به جلوگیری از ایجاد شپش سر کمک کند:

- جدا کردن وسایل شخصی خود مانند برس، شانه، حوله، تل و گیره سر، کلاه، شال، روسری و... از سایر اعضای خانواده،
- استفاده از وسایل شخصی در زمان مراجعه به آرایشگاه‌ها،
- جدا کردن لباس‌ها از لباس‌های دیگران در مکان‌های عمومی مانند رستوران‌ها، استخرها و...
- استفاده از ملحفه تمیز و مطمئن بر روی تشک تخت و بالش در زمان اقامت در هتل، مسافرخانه یا سایر مکان‌های عمومی و شستشوی ملحفه بعد از استفاده
- عدم خوابیدن روی کاناپه یا تختی که به نظافت آن مطمئن نیستید.
- عدم استفاده از کلاه محافظ دیگران در زمان دوچرخه‌سواری یا ورزش

منبع:

<https://whcl.ir/head-lice>

	نوبت دهی اینترنتی
	آموزش به بیمار و مراجعین

مراجعین گرامی: برای دسترسی به اطلاعات، از طریق نصب نرم افزار بارکد خوان بر روی گوشی همراه خود، اقدام به اسکن بارکد درج شده در فرم نمایید.

آدرس: شیراز - چهار راه حافظیه - خیابان حافظ - جنب بوستان سیزده آبان - بیمارستان ابن سینا
 تلفن گویا: 4-07132289601
 سایت: <http://ebnesina.sums.ac.ir/>